REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorí nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare. Tèrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 153. Brașov, Sâmbătă 13 (26) Iulie. 1902.

Campania memorandistă.

(Epilog).

Când am întrodus seria din urmă de articolĭ, ce avea de scop a da o icónă despre fasele, prin carĭ a trecut comitetul nostru central dela procesul memorandului încóce, am ḑis, că numai cunoscênd tóte aceste fase, vom puté înțelege pe deplin situațiunea, în care a ajuns partidul național român.

Cum era situațiunea, când s'a inaugurat așa numita acțiune a memorandului? Era ea favorabilă orĭ nu causei naționale române?

Aceia, carĭ au luat asupră-șĭ marea rĕspundere, forțând acea acțiune, trebuia sĕ fie pe deplin lămurițĭ asupra întrebărilor de mai sus, căcĭ era învederat, că nu se puteau aștepta la nicĭ un succes în casul din urmă.

Ei bine, pentru orĭ-ce om cu judecată și cu puțină esperiență trebuia sĕ fie lucru clar, că tocmai pe timpul, când comitetul a plecat cu memorandul la Viena, contrarii dela putere ai poporului român se apropiau de punctul de culminare al influinței și puterii lor, în constelația dualistă și de alianțe esterióre ale monarchiei nóstre.

Décă a fost așa — ceea-ce adĭ nu va încerca sĕ conteste nimenĭ, — atuncĭ ómenii „grupului“, carĭ au uneltit în mod atât de îndrăsneț în contra solidarității la conferența din 1892 pentru a lua în mâna lor cu orĭ-ce preț afacerea memorandului și a ajunge astfel la cârma partidului, orĭ că au fost orbĭ și surḑĭ față cu starea reală a lucrurilor, orĭ-că au fost lipsițĭ cu totul de consciința datoriei și a rĕspunderei față cu marea causă, ce avea sĕ fie promovată, nu însĕ compromisă prin memorandul la coróna.

In ambele casurĭ urmările aveau sĕ fie rele pentru partidul nostru.

De ce dér aceia carĭ se lăudau, că prin votul unei majoritățĭ neînsemnate a conferenței din Ianuarie 1892 au scăpat de cătușile solidarității, ce-i împiedeca de a-se mișca după pofta inimei lor, n'au cumpĕnit gravele momente ale situațiunei esterióre și interióre ale partidului? De ce au pornit în ruptul capului sĕ atace posițiunea inimică în condițiunĭ atât de desavantagióse? De ce au procedat ast-fel cu tóte admonierile seriόse, ce li-s'au adresat din sînul partidului?

Tot întrebărĭ, carĭ devin superflue în fața faptului în de-ajuns dovedit, după care pentru așa ḑișii tribuniștĭ, în afară de interesul clicei și de egoismul și ambițiunea personală a matadorilor ei, nu esista nicĭ o considerațiune mai înaltă.

N'am vorbit și despre lucrarea de subminare a acestora în cei șése anĭ din urmă, fiind-că ea este adĭ în destul cunoscută și dureros resimțită de toțĭ Românii de bine, cât de puțin orientațĭ.

Ulciorul merge la fântână numai până când odată se sparge. Nenorociții de ei, umblând sĕ-șĭ întărescă posiția și sĕ se perpetueze așa ḑicênd la cârma partidului, au sădit vrajbă și neîncredere între frațĭ. N'au avut atâta minte măcar, ca sĕ prevadă, că tocmai aceste uneltirĭ ale lor aveau sĕ-i discrediteze într'un mod, cum nu s'a mai pomenit la noi. Și décă icĭ colo aceste elemente cu deprinderile lor periculóse, prin esploatarea nerușinată a unor interese și patimĭ localnice, mai fac sĕ se vorbéscă de ele, aceste nu sunt decât ultimele licărirĭ ale unei flacărĭ, care nu mai póte fi hrănită de putregaiul din care iese.

Dintre tóte dovedile însĕ cea mai covĕrșitóre și cea mai nimicitóre contra acelor elemente perverse este, că au umblat tot numai cu minciuna și că în tot decursul „campaniei memorandiste“ n'au arĕtat nicĭ cea mai mică îngrijire pentru causa și sórtea partidului, dér de altă parte au pus în joc interesele cele mai înalte, ba chiar esistența acestui partid numai pentru a asigura interesul lor personal și de clică și a salva propria lor situațiune.

(Un al doilea articol urméză).

Maghiarisarea in justiție. „*Egyetértés*“ dela 24 Iulie apreciéză la primul loc al colónelor sale faimosul ordin al presidentului Tablei reg. din Clușiŭ cu privire la maghiarisarea numelor în justiție. Ḑiarul kossuthist nu încape 'n piele de burie, că amintitul president dă prin ordinul sĕu lovitura de grație numelor de botez nemaghiare și că introduce de-abinele și în justiție maghiarisarea, care se duce în îndeplinire și pe alte tĕrĕmurĭ ale vieții publice din „statul național unitar“. Atacă „E—s“ pe „fiscalii valahĭ“, carĭ cutéză, a combate și a protesta în contra acestei ne mai pomenite volnicii și ca sĕ facă puțin spirit, d-nii dela organul archișovinist își permit luxul de a bănui pe ministrul de justiție, că cedând revoltărei și protestelor îndreptățite, va face sĕ se retragă ordinul, ér pe numitul president „patriotic“ îl va suspenda sĕu permuta,— „căcĭ cum cutéză acest president sĕ maghiariseze, când puterea de stat maghiar se îngrozesce de orĭ-ce pas energic pe tĕrĕmul întăririi maghiarismuluĭ“....

Noi lăsăm pe cei dela „E—s“ sĕ se bucure, sĕ ironiseze, sĕ ațîțe și sĕ revolteze. Asta-i meseria șoviniștilor și într'asta vĕd ei o sublimă chemare. Una însĕ nu vom lăsa nicĭ morțĭ: sĕ ne maghiariseze în sentimente. Putere au încă sĕ ne schimbe numele pe unguresce, dér nu li-s'a dat și nu li-se va da câtu-i hăul acea forță supraomenéscă, prin care sĕ ne schimbe *sufletul*.

Mișcare revoluționară in Macedonia. O scire telegrafică din *Salonic* anunță, că agitația printre populațiunea bulgăréscă din Macedonia cresce. Emisarii comitetelor cutrieră satele înregimentând aderențĭ la mișcarea revoluționară. Inarmările cu arme de contrabandă continuă pe o scară întinsă. In fața marelui numĕr al celor constituițĭ în bande, situația a devenit fórte critică.

Din *Sofia* se telegraféză, că fostul subcolonel bulgar *Iankov*, care în fruntea unei bande bulgare a pĕtruns în Macedonia, anunță de acolo, că împreună cu mai mulțĭ resculațĭ se află în Costur și că *Bulgarii macedonenĭ sunt pregătițĭ pentru rescólă*. Guvernul bulgar a ordonat, ca Iankov sĕ fie deținut, îndată ce va păși pe pĕmênt bulgăresc.

Tulburările in Franța. „B. Tgbl.“ scrie între altele: „Cea mai sensațională scire, ce ne vine din Paris, este, că guvernul frances în nervositatea sa a espulsat pe ducesa de Orleans. O asemenea procedură ar fi blesarea regulelor de cavalerism față cu o damă, față cu fiica unui archiduce austro-ungar (Iosif...) Alaltăerĭ s'a împlinit terminul pus congregațiunilor neautorisate, pentru a se disolva. Primii pașĭ făcuțĭ pentru esecutarea disolvării a produs o sguduire în straturile poporației, la care nu se aștepta guvernul... Abstrăgênd dela aceea, că acéstă lege constringe pe 20,000 de călugărĭ și călugărițe, carĭ până astădĭ erau cetățenĭ bunĭ ai Franței, sĕ emigreze, trebue sĕ considerăm, că legea lovesce nu numai pe călugării profesorĭ, ci și pe aceia, carĭ în părțile cele mai sérace ale Franței cultivă industrii înfloritóre, dând populației sérace isvóre de câștig, ér binefacerile și actele lor de filantropie sunt nesfîrșite. Urmările nu se pot prevedé“.

Impĕratul Wilhelm și Polonii. Se scie, că împĕratul Wilhelm are de gând a face o călĕtorie în Posen. O fóie polonă spunea de-unădĭ, că camerarul *Moralski* a rugat pe un ministru prusian sĕ îndupłece pe împĕratul de a-și amâna călĕtoria pe anul viitor. „*Post*“ din Berlin

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

„Despre originea Românilor“.

I.

Colonisarea neamului românesc pe aceste plaiurĭ preocupă pe istoricii secolului XVIII și XIX în mod intensiv și s'ar păre că nicĭ astădĭ nu este lămurită cestiunea, căcĭ nu sunt decât câte-va ḑile de când am anunțat, după un ḑiar săsesc, că d-l Korniss Elemér (cum l'o fi chemat mai nainte?) a scos de sub tipar o carte în care „dovedesce“, că Românii nu sunt descendenții coloniștilor împĕratului Traian. „Ei au venit în Ungaria, după Ungurĭ, și de prin urmare n'au dreptul a-se plânge că li-s'a răpit libertatea și țéra.“

Pentru orĭ-ce om cu mintea întrégă este evident, că o cestiune istorică pusă de un Korniss sĕu altul pe terenul politic, elucubrațiunea sa nu mai póte ține cont de a fi cualificată de lucrare scientifică, ci cel mult de pamflet politic. Adevĕrul istoric trebue sĕ fie independent de orĭ-ce considerațiunĭ politice, și este o cestiune cu desĕvĕrșire independentă de constatările nebulóse ale vre-unui istoric „ad hoc“, décă Românii pot sĕu nu pot reclama drepturĭ politice ca națiune. Drepturile acestea — chiar décă „istoricii“ adversarĭ, ar reuși, ceea-ce este însĕ imposibil, sĕ dovedéscă, că colonisarea Românilor este posterióră secolului X sĕu XI — se cuvin nu trecutului, ci presentului și viitorului; vitalității, numĕrului, hărniciei și sobrietății, virtuților și puterii de expansiune și de resistență a neamului nostru. Acestea sunt lucrurile reale, carĭ se impun și biruesc obstacolele statisticelor mincinóse. Și când e vorba de asemenea calitățĭ, apoi slavă Domnului, Românul n'are motiv de desperat.

Cu tóte acestea e bine sĕ cunóscem tot ce s'a scris relativ la noi în cestiunea acésta.

La libräria Zeidner din tèrgul grâului, care are și o secție de anticuariat, — între alte multe cărțĭ, ca: istoria lui Eder, despre care am scris mai multe foiletóne, apoi 2 mărișóre volume latinescĭ, cuprinḑênd renumita istorie a lui Benkő, cu care de asemenea mĕ voiu ocupa, décă D-deu îmĭ va da sănĕtate; o altă carte latinéscă „Primæ lineæ Historiæ Trans. antiqui, medii et recentioris ævi“ cu observațiunile faimosului Eder; statistica și geografia Transilvaniei, scrisă în nemțesce la 1837 de Benigni de Mildenberg, critica lui Schuller contra plângerii celor doi episcopĭ romänĭ la dieta din 1841—1843 în potriva Sașilor etc. etc., pe carĭ le-am cumpĕrat cu preț eftin și le voiu utilisa la timpul sĕu,— am dat și peste o broșurică mititică și subțirică, tipărită în Sibiiu la 1829 și care órtă chiar titlul: „Despre originea Românilor“.*) Autorul, P. Frid. Phleps a scris'o ca tesă, pentru a-se habilita la o catedră a gimnasiului din Sibiiu.

De sigur, că istoricii noștri vor fi cunoscênd acéstă tesă, nu tocmai așa veche, și de sigur o vor fi citat'o, décă va fi meritat, și combătut'o, décă va fi fost necesar. Nu cred însĕ sĕ o fi tradus cineva și de aceea m'am hotărît eu sĕ dau la foileton câte o traducere din numita broșură, convins fiind, că publicul nostru urmăresce cu un legitim interes tot ce se scrie și ce s'a scris, bine sĕu rĕu, despre neamul românesc. Ĕtă disertația:

§. 1.

Despre originea Românilor, istoria trecutului nimic nu spune. Așa în trecăt, istoricii evului mediu au atins câte-ceva despre Românĭ; însĕ nicĭ unul dintre scriitorĭ n'a spus, din ce popóre mai vechĭ s'au născut și unde au fost stabilițĭ dela început. Fiind sĕrăcie așa de mare de dovedĭ și fiind lăsată fie-căruia libertatea conjecturilor, nu este mirare, că părerile învĕțaților asupra originei Românilor astădĭ sunt fórte diverse. Din care causă, discutând o cestiune atât de întunecósă, nu trebue sĕ neglijem nimica, ce nĭ-ar puté da óre-care argument pentru lămurirea lucrului. Insĕ pe lângă celea ce se pot ceti în cărțile istoricilor despre trecutul Românilor, trebue sĕ luăm în considerație limba, obiceiurile, religia și însușĭ numele gintei.

§. 2.

Intru cât se potrivesce limba română cu alte limbĭ și întru cât diferă de altele, ar fi de prisos a esplica aicĭ mai pe larg, de-órece prin discuțiile bărbaților celor

*) „De Valachorum origine“ dissertatio, quam pro loco inter professores Gymnasii Cibin A. C. addictorum obtinendo publice defendendam scripsit P. *Fridericus Phleps*. Cibinii. Typis Samuelis Filtsch 1829.

luând notă despre acésta, face următórea observaţie semnificativă:

„Nu cunóscem causele, cări l'au îndemnat pe camerarul la acest pas. E sigur însĕ, că în numerόse locurĭ s'a dat de repeţite-orĭ espresie dorinţei, ca împĕratul sĕ nu mérgă de astă-dată în Posen. Dorinţa acésta este, evident, consecinţa fanatismului până la paroxism al Polonilor şi cunoscĕtorii temeinicĭ ai poporului polon au primit cu marĭ îngrijirĭ planul călĕtoriei în Posen. Sporirea poliţiei în Posen n'a putut sĕ înlăture temerea, că acolo (în Posen) între cei 117,000 locuitorĭ din carĭ mai mult de 100,000 sunt Polonĭ, s'ar găsi vr'un individ aţiţat de agitatorii fără suflet, care *sĕ nu se sperie de nimic.* Amânarea călĕtoriei în Posen n'ar rĕspunde aşa-dér decât unei dorinţe patriotice; la tot casul însĕ trebue sĕ se ia mĕsurĭ, pentru-ca sĕ nu fie temere de astfel de *fapte criminale.*"

De la congresul sêrbesc.

După o activitate de şése sĕptĕmânĭ, congresul naţional bisericesc sêrbesc a fost amânat prin decisiune prea înaltă la 15 Iulie n. pe timp nedeterminat. Decursul congresului a fost relativ liniştit, însĕ cu tóte acestea partidele adversare, liberalĭ (minoritate) şi radicalĭ (majoritate) şi-au făcut imputărĭ şi învinuirĭ reciproce cu destulă pasiune. Liberalii au acusat în foile lor pe radicalĭ, că ar fi jertfit interesele cele mai vitale bisericescĭ şi naţionale, întrucât au încheiat un pact cu comisarul regesc, pentru-ca constituindu-se comitetul congresului, sĕ pótă dispune după plăcere asupra averilor bisericescĭ, şi că de dragul numitului comisar, au părăsit basa gravaminală.

Invinuirea acésta — ḑice „Budapesti Hirlap" — e neîntemeiată. Intr'una din ultimele şedinţe ale congresului Dr. Mişa *Mihailovicĭ* a presentat proiectul unei adrese gravaminale cu scop de a fi presentat Majestăţii Sale. Proiectul acesta cuprinde tóte gravaminele dela 1868 încóce privitóre la autonomia bisericei sêrbescĭ. Primul dintre gravamine este, ca întreg organismul autonomic a fost *octroiat* bisericei, deşi legea autonomiei nu recunósce octroiare. Din causa acésta nicĭ-odată congresele bisericescĭ n'au putut lucra cu esactitatea stabilită în lege. Mai mult, guvernele responsabile n'au convocat congresul în timpul prescris de lege, ci rĕzimându-se pe statutul octroiat au exercitat dreptul de supremă dispositiune şi în afacerile curat eclesiastice. Guvernul a făcut chiar şi aceea, că a reînviat şi a pus în vigóre din nou § 25 al ordinaţiunei din 1868, pe care îl desfiinţase rescriptul regesc din 1871.

Proiectul de adresă al lui *Mihailovicĭ* spune mai departe, că în mod volnic guvernul a stabilit suma salarielor profesorilor gimnasiului sêrbesc şi a modificat planul de învĕţĕmênt al şcólelor confesionale sêrbescĭ. Până acolo a mers guvernul, încât a numit şi învĕţătorĭ la şcólele confesionale sêrbescĭ şi cu tóte mijlócele a împiedecat înfiinţarea de şcolĭ confesionale sêrbescĭ. O ordonanţă ministerială mai recentă enunţă, că tinerimea sêrbéscă sĕ nu înveţe religia în limba maternă, ci unguresce. Controlul din partea statului, care nu e stabilit şi circumscris încă prin lege, a păgubit autonomia, a împedecat libera mişcare şi a paralisat în desvoltarea ei biserica şi naţiunea sêrbéscă.

Plângerile acestea sunt dovadă suficientă de tractarea duşmănósă a guvernelor ungurescĭ cu Sêrbii. Pressa maghiară şovinistă nu întârḑie a-le spune Sêrbilor, că pe basa gravaminelor arătate mai sus, ei nu vor căpĕta nicĭ-odată statutul organic autonom, ce-l reclamă cu hotărîre, şi că congresul, care se va întruni probabil în Noemvrie, se va ocupa numai de afacerĭ curat administrative, după a căror desbatere se va închide definitiv.

Maghiarisarea numelor de localităţĭ.

Ḑiarul „Kronstädter Zeitung" din Braşov scrie relativ la cea mai nouă ispravă a d-lui Szell un articol din care estragem următórele:

„Jefuirea unui bun naţional, început de Banffy, a desăvîrşit'o — întru cât acésta stă în putinţa unui singuratic — d-l Szell. Astăḑi d-l Szell este ministrul preşedinte responsabil, — moralicesce responsabil nu numai majorităţii camerei deputaţilor, ci responsabil faţă cu opinia publică a Nemaghiarilor. Am ḑis jefuirea unui bun naţional, căcĭ fără îndoială de aşa ceva e vorba. Numele germane ale localităţilor nóstre sunt posesiune naţională, sunt martorĭ vii ai unei vieţĭ germane seculare. Ele au dreptul de a esista mai departe neştirbite. Esistenţa lor o garantéză esercițiul continuu. Acest esercițiu este ştirbit acum pe terenul vieţii de stat, de unde numele germane au fost şterse de d-l Szell cu o trăsătură de condeiŭ.

In afară de acest teren însĕ, slavă Domnului, aceste numirĭ stau în picióre în deplina lor putere şi vor sta şi pe viitor. Pe acest teren trăsăturile de condeiŭ ale lui Szell n'au nicĭ o putere. Societatea îşĭ are legile sale şi nu se supune de bună voie altor legĭ streine; nu esistă putere, care, contra voinţei sale, sĕ o pótă forţa a se supune. Şi în deplina nóstră încredere în puterea societăţii declarăm, că întréga acţiune cu maghiarisarea numelor nu este decât o nouă dovadă despre politica de struţ. „Statul naţional" în impotenţa sa de a crea „naţiunea" dorită, se ajută cu tăgăduirea unui lucru, care se presentă ca lumina sórelui în ochii tuturor celor ce vĕd. Orĭ ce operă culturală nemaghiară este un protest viu contra esistenţei unei culturĭ unitare naţionale.

„Noi Saşii însĕ suntem ómenĭ iubitorii de lege şi ordine. Legea despre numele localităţilor este lege. Ministrul competent de interne a dat ordinul de esecutare. Este decĭ de datoria nóstră, a ne supune legii, nu numai acolo, unde ne impune acésta forţa esternă". Am auḑit asemenea raţionărĭ, adevĕrat, că nu dela ómenĭ, carĭ împărtăşesc iubirea săséscă de lege şi credinţa săséscă faţă cu legea. Óre nu este o curată batjocură cu aceste virtuţĭ cetăţenescĭ, când se cere în numele lor o procedare, care ar fi tăgăduirea orĭ cărei respectărĭ de sine naţională. Noi ne-am opus, cât am putut eliminării din corespondenţa oficială a numelor nóstre de localităţĭ vechĭ şi concrescute cu istoria nóstră. Acuma, după ce resistenţa nóstră a fost zadarnică, sĕ venim noi singurĭ şi sĕ ajutăm a le scóte şi de acolo, de unde nicĭ o putere de pe pământ nu le póte scóte: din tradiţia viuă poporală? Acésta n'ar fi fidelitate faţă cu legea, ci slăbiciune şi uitare de sine. Dér acésta nicĭ nu ni-o cere vr'o lege, căcĭ orĭ-ce lege trebue sĕ fie conscientă de marginile sale. Sentimentul demnităţii naţionale cere, ca fiecare, care nu este atins de dispoziţiile numitei legĭ, sĕ se ţină de numele obicĭnuite până acuma... Nicĭ-odată nu ne vom puté împăca cu o lege, care în esenţa sa este tăgăduirea esistenţei nóstre. Noi vom urma legea în dispoziţiile sale concrete, însĕ nicĭ-odată nu ne vom însuşi basele ei şi nu ne vom aşeḑa viéţa nóstră poporală pe acele base".

Din Franţa.

„Et cette France se glorifie d'avoir donné la liberté au monde et fait afficher partout la déclaration des Droits de l'Homme et du Citoyen!"

Ed. Drumont „L. P."
10 Iunie 1902.

Erĭ, la ultimele scirĭ, am comunicat veştĭ sensaţionale din Franţa.

Ce se petrece în ţéra, care, cum ḑice Drumont, se fălesce, că a dat lumei libertatea şi care afişéză pretutindenea drepturile omului şi ale cetăţénului?

„Se esecută legea congregaţiunilor".

Va sĕ ḑică se petrece un lucru cu desĕvîrşire legal, se pune în aplicare o lege votată de majorităţile corpurilor legiuitóre, sub cabinetul anterior, care şi-a epuisat forţele codificând acea lege şi a lăsat moştenirea esecutării unui alt cabinet şi mai însetat de călcarea dreptului divin şi uman, cabinetului Combes, compus ca şi cabinetul anterior din francmasonĭ, luptătorĭ contra tronurilor şi altarelor şi în fruntea căruia stă un om, care a purtat timp de mai mulţĭ anĭ sutana, fiind şi el profesor la o şcólă congreganistă, d-l Combes, care şi-a luat doctoratul cu o tesă asupra filosofiei lui Toma de Aquin

Franţa, regina civilisaţiunei şi a libertăţii, îşĭ sugrumă pe propriĭ sĕi fiĭ, luând libertatea învĕţămêntului, espulsând pe călugării şi călugăriţele, carĭ educau tinerimea în spiritul religiunei creştine, în spiritul tradiţiunilor lui Ludovic cel sfânt, care a făcut Franţa mare şi respectată!

In locul lor trebue sĕ vină profesorii şi profesórele atei, cosmopoliţĭ, francmasonĭ şi jidanĭ, carĭ sĕ-ĭ educe pe Francesĭ în principiile nóuei dinastii, care diriguesce astăḑĭ sórta ţĕrii, primogenite a creştinismului, în principiile dinastiei Rotschild, Reinach şi Dreyfus!

Istoria e scurtă şi instructivă:

Din şcólele statului s'a eliminat deja de mult religiunea.

Creştinilor le rĕmăsese libertatea de a-şĭ crea şcolĭ pe cheltuiala proprie.

Au făcut-o, şi în curênd ḑecĭ de mii de elevĭ populau şcólele creştine. Erau mai mulţĭ la şcólele acestea, de cât la şcólele statului şi se învĕţa mai bine la aceste şcóle, de cât la şcólele statului.

Nu mai era de tolerat acest lucru. Lui Rotschild şi lui Reinach şi lui Dreyfus şi altor francmasonĭ nu le plăcea acest lucru. La şcóla militară din Saint-Cyr şi la alte şcóle, primii premianţĭ erau totd'auna foştii elevĭ ai şcólelor congreganiste. Cum? îşĭ ḑiceau actualii diriguitorĭ ai Franţei, viitorii generalĭ şi savanţĭ şi oratorĭ etc. sĕ fie ómenĭ credincioşĭ? Creştinĭ bunĭ? Asta nu se póte.

Şi au lovit presa creştinéscă, ér acum au închis 2500 de şcolĭ, lăsând pe drumurĭ 5000 de profesorĭ şi institutorĭ şi ḑecĭ de mii de elevĭ fără povĕţuitorĭ.

Bĕtrânul şi renumitul scriitor François Coppée, asistând la împărţirea premiilor la o şcólă de călugăriţe, şi vĕḑênd sutele de eleve plângênd, s'a emoţionat şi eşind pe stradă, a strigat: „Libertate! Libertate!"

Bĕtrânul Coppée a fost arestat.

Da, libertatea şi drepturile omului! Acestea sunt numai pentru ómenĭ, ér ómenĭ sunt numai cei ce fac parte din némul ales. Restul omenirei este după învĕţăturile lor: „Sémence de bétail!"

Asta este filosofia, ce dominéză astăḑi în ţéra libertăţii.

Sermană Franţă!

---

mai învĕţaţĭ [2]) s'a dovedit din limba Românilor originea lor. Ea se póte deduce deopotrivă dela Romanĭ şi dela Slavĭ, deórece limba este plină de mulţimea imensă a cuvintelor latine, dér nu este mic nicĭ numĕrul cuvintelor slavice; cu deosebire în ce privesce întrebuinţarea verbelor auxiliare, este mai apropiată de limba slavică. [3]) Cât de mult póte însĕ sĕ greşéscă acela, care dispreţuind alte argumente mai grave, ar vré sĕ decidă despre originea unei ginte singur numai din limbă, pe lângă alte multe esemple, se vede şi din limba Cumanilor din Ungaria, carĭ aḑi vorbesc unguresce. [4]) Atâta însĕ este sigur, anume, că limba română nu-şĭ are originea în alt loc, decât acolo, unde Slavii cu Romanii au avut legăturĭ mai îndelungate unii cu alţii, aşa că din contactul îndelungat al limbilor, încetul cu încetul sĕ se fi putut forma din cele două o nouă limbă, a Românilor.

Décă este vorba sĕ stabilim adevĕrul asupra vechei patrii a Românilor din argumentele scóse din limbă, trebue sĕ cercetăm următórele trei lucrurĭ: întâi, în carĭ părţĭ ale pământului se află aceeaşĭ limbă, séu o limba similară; al doilea, unde s'au găsit primele urme ale acelei limbĭ; şi în sfêrşit, unde a fost de demult atât de strîns contactul Slavilor cu Romanii, încât limbile lor sĕ se pótă influinţa?

§. 3.

In timpul actual întrebuinţarea limbei române este atât de rĕspandită, încât o găsim nu numai în Ungaria, Transilvania, Valahia, Moldova, dér şi în Tracia, Macedonia, Epir, şi chiar în unele locurĭ ale Albaniei, deşi amestecată cu forte multe cuvinte de origine grecéscă. [5])

§. 4.

Despre originea limbei române este greu de hotărît, deórece nu încape îndoială, că abia în secolul al şése-spreḑecelea începŭ sĕ fie scrisă. [6]) Dér se dă cu socotélă, că dintre tóte ţerile, Tracia este aceea, unde s'a exercitat pentru prima óră limba română, căcĭ acolo deja pe la sfîrşitul secolului al şéselea se găsesc urme din limba acésta, aşa că Thunmann cu drept cuvênt adscrie vorbele lui Teofan *„Torna fratre"* limbei române. [7])

§. 5.

Al treilea, décă întrebĭ, unde au întrat Slavii cu Romanii în aşa intim contact, aşa că limba amêndurora sĕ se alieze: Inainte de tóte este Dacia lui Traian, care după înfrângerea şi mórtea lui Decebal, dela 105 până la 274 era sĕmĕnată de multele colonii ale Romanilor, dela secolul al şéselea însĕ a început sĕ fie supusă Slavilor, aşa că după revocarea coloniilor romane de către Aurelian, rĕmănênd aicĭ resturĭ de Romanĭ, uşor se putea nasce acéstă limbă nouă. După Dacia vine întrégă acea parte, care se întinde dela malul de sud al Dunării până la muntele Pind, cuprinḑênd Mesia, Tracia, Macedonia şi o parte din Tesalia, în carĭ părţĭ cum-că odinióră au esistat colonii romane şi că limba latină a fost întrebuinţată mai ales dela Constantin cel Mare încóce, nu mai trebue sĕ dovedim. Încât pentru Slavĭ, scriitorii bizantinĭ ne spun cu o gură, [8]) că dela 449 neliniştéau des prin incursiunile lor teritoriul roman, aveau forte des ciocnirĭ cu trupele romane, ba sub domnia lui Mauriciu au servit chiar în armata romană, ér la 602, după mórtea lui Mauriciu s'au aşeḑat la gurile Dunării, de unde s'au rĕspândit prin provinciile romane, ocupând o mare parte a Macedoniei şi Traciei şi stabilindu-se chiar între coloniile romane. Din scrierile aceloraşĭ scriitorĭ este cunoscut, că sub domnia lui Heracliu (610—641), Severinensii şi alte ginţĭ slavice au cuprins locurile între Hem şi Dunăre [9]) şi că Justinian II (685—95) a dat slavilor pămênturĭ de locuit lângă fluviul Strymon.

Delaletea.

[2]) Thunmann Unters. über die Gesch. d. östl. eur. Völker pag. 176—239 Sulzer „Gesch. des transalp. Daciens I. pag. 151—269.

[3]) Cfr. Ederi animadv. crit. ad Felmeri hist. Transilv. pag. 7.

[4]) Schlözer krit. Samml. zur Gesch. der Deutschen in Siebenb. pag. 206.

[5]) Thunmann l. c. pag. 174.

[6]) Prima carte scrisă în românesce a dat-o in tipar Lucas Chrestel, Braşov, Cfr. Sulzer l. c. II pg. 273.

[7]) Thunmann l. c. pag. 341.

[8]) Cfr. Stritteri mem. pop. ad Danub. II. pag. 1—110.

[9]) Thuman l. c. pag. 334 ex. Cons. Prophyr

SCIRILE DILEI.

12 (25) Iulie.

O statistică lugubră. Foile maghiare s'au pus sĕ numere Ungurii şi sĕ facă statisticĭ peste statisticĭ, dór dór vor eşi mai mulţĭ la numĕr. Nu sciu cine s'a pus sĕ numere pe învĕţătorĭ şi sĕ constate câţĭ din eĭ au nume unguresci? Resultatul a fost cât se póte de deplorabil pentru cercetător; căcĭ din 28.000 învĕţătorĭ n'a găsit numaĭ 7000 cu nume maghiare. Se înţelege, că se vor lua mĕsurĭ în consecenţă...

„Revolta" din Pancu. „Hunyadvármegye" din Deva spune în numĕrul sĕu dela 24 Iulie, că în comuna Pancu s'a restabilit ordinea şi liniştea. Cele douĕ compănii de soldaţĭ şi gendarmeria au părăsit comuna. Duminecă au fost escortaţĭ la Deva şi internaţĭ în închisórea tribunalului de acolo următoriĭ: Dumitru Popovicĭ, din Lăpugiul de jos; Dionisie Pescar, Şoia Păun, Ioan Luncan, Moise Opreanu l. Alesandru, Arsenie Suciu, Vasilie Andreescu, Vasilie Tudor, Moise Todor l. Alesandru, Cosma Luncan l. Ion, Dionisie Oprean, Temie Suciu, Dionisie Trujina, Dionisie Opreanu, Ioan Opreanu l. Netti, Trifon Oprean, Iosif Oprean l. George, Iosif Soia l. Buza, Oprean Arsenie Bordan, Nuţ Suciu l. Ioan, Jova Soia, Ioan Soia l. Buznic, toţĭ din Pancu, şi Sânziana Oprean din Lăpugiul de sus. Unul de 17, unul de 18, unul de 19, unul de 20 şi doĭ de 22 anĭ, ceĭ-lalţĭ toţĭ de 30—40 anĭ, cu familie, şi unul de 56 anĭ.

„Mocanii din Făgăraş". Sub titlul acesta „Függ. M-g." scrie lucrurĭ teribile despre o pretinsă góna, pusă la cale de către Românii din Făgăraş în potriva faimosuluĭ Dr. Indre László, vice-notar la judecătoria din acest oraş. Tînĕrul „patriot", după diarul maghiar, nu maĭ avea pace şi linişte dela procesul din Clujiŭ, în care el şi tatăl sĕu s'au întrecut în frase „patriotice" şi în acusărĭ inepte la adresa clerului român „trădător" de patrie. „Mişeiĭ" de Românĭ, împuşcau nóptea pe ferêstra luĭ Indre şi-ĭ stricau somnul, primia dilnic anonime ameninţătóre, aruncau cu pietri după el etc., aşa că ne maĭ putênd trăi în Făgăraş, s'a vĕdut nevoit a-şĭ cere permutarea. Ministrul i-a ascultat cererea şi l'a mutat pe Indre la Giula.

—Din tóte acestea vedem, că tînĕrul Indre şi-a esploatat bine situaţia, creându-şĭ şanse splendide de avansare — ca patriot-martir!

Coleră? Din Viena vine scirea, că în spitalul misericordienilor a decedat Anton Knauer, în etate de 56 de anĭ, de coleră. După alt isvor causa morţiĭ n'a fost coleră, ci colera nortras.

Alergărĭ de regiment. Regimentul c. şi r. de husarĭ Nr. 2 arangéză Duminecă în 27 Iulie 1902, órele 3 p. m. aprópe de Rişnov alergărĭ pentru ofiţerĭ şi soldaţĭ, la care corpul ofiţeresc învită pe toţĭ cunoscuţiĭ şi pe amiciĭ sportuluĭ de alergărĭ. Din Braşov plécă la locul alergăriĭ, tren separat dela gară la 2 óre 15 m. din Bartolomeu la 2 óre 20 m. ér retour, după alergărĭ.

Grindină. Din Cetatea-de-baltă i-se scrie „Tel. Rom." cu data de 20 Iulie următórele: „După-ce în luna trecută o grindină teribilă, după-cum s'a fost luat notiţă şi în jurnale, a nimicit viile şi grânele pe un şir lung de pe Têrnave, începênd dela Veseuş peste Dicio-Sânmărtin în sus, ér acum nu de mult apele Têrnava şi valea numită a Basnei au esundat şi înglodat tóte cositurile de fên, astădĭ la órele $4^1/_2$ p. m. nu putea sĕ vadă omul decât ómenĭ plângênd pe strada comuneĭ nóstre, căcĭ o grindină puternică a cădut, încât a nimicit tóte grânele tocmaĭ în preajma seceriştuluĭ. Ce va fi de beţiĭ ómenĭ înglodaţĭ la băncĭ, numaĭ Dumnedeu va sci. Ne temem de-o adevĕrată fómete. Am scris în grabă, dér cred, că pe mâne voiŭ pute afla câte comune din jur sunt nimicite prin grindina de mărimea nucilor şi déjă de tot".

Fratricid. In comuna Mărgineni (Făgăraş) fraţiĭ Pandrea, Gheorghe şi Ioan au eşit la cosit. Luându-se la cértă, au început sĕ se bată cu cósele. Ion i-a tăiat luĭ Gheorghe piciorul cu cósa. Perdênd mult sânge, Gheorghe a murit. Ion a fost arestat.

Furtunĭ şi trăsnete. In partea sudostică a comitatuluĭ Solnoc-Dobâca şi o parte din comitatul Clujiuluĭ au fost érăşĭ furtunĭ şi ploĭ torenţiale, carĭ au causat enorme stricăciunĭ. In Feldióră trăsnetul a aprins o casă. In diua de 23 Iulie în Sătmariu a fost de asemenea o rupere de nor, fulgerul a lovit într'un vagon al tramvaiuluĭ electric, stricându-l cu desĕvîrşire, fără sĕ atingă pe pasagerĭ. Tot atuncĭ a trăsnit şi la şcóla de înotat, unde erau maĭ mulţĭ ómenĭ la baie. Nimenĭ n'a fost atins.

Catastrofă împiedecată. In nóptea de 22 Iulie, cantonierul cantonuluĭ Nr. 104 de pe linia Simeria-Orăştie, fiind o furtună teribilă şi plóie torenţială, a visitat linia cu de-amĕnuntul sĕ vadă nu s'a făcut vr'o stricăciune. Cantonierul a observat cu gróză, că la un loc pe o distanţă de 8—10 metri terasamentul era spălat şi traversele şi şinele atârnau în aer. Tocmaĭ atuncĭ se apropia un tren. Cantonierul a dat semnal de alarmă, aşa că trenul oprindu-se vr'o 5—6 metri înainte de a ajunge la locul cu primejdia, catastrofa a putut fi evitată. Trenul a fost dus îndĕrĕt la Simeria.

Sentinţa în procesul contra Băncii de Lipsca s'a publicat la 23 Iulie. Directorul *Exner* a fost condamnat la *5 anĭ arest*, directorul *Gentsch* la 3 anĭ arest. La fie-care li-s'a socotit în pedépsă câte 7 lunĭ închisóre preventivă. Membriĭ comitetuluĭ de supraveghiare au fost pedepsiţĭ: preşedintele *Dodel* amendă în banĭ cu 15,000 mărcĭ, treĭ membri cu câte 18,000 mărcĭ, unul cu 8000 mărcĭ, doĭ cu câte 500 mărcĭ.

Logodnă. D-şóra Victoria *Russu* din Utvin s'a logodit cu d-l Liviu *Magdu* din Arad.

Răpirea uneĭ domnişóre. In Corabia (România) comisarul Const. Pârvulescu a răpit pe o domnişóră dintr'o familie de elită. Domnişóra s'a îmbrăcat în uniformă de elev de liceu şi ast fel travestită a fugit cu comisarul. Poliţia şi parchetul s'au pus în urmărirea fugarilor.

Tragedia unuĭ rob liberat. Mihail Lăzureanu din Hususĕu se amorezase foc de Florica Duma. El era de 20 anĭ, ea de 15 anĭ. Amêndoĭ erau săracĭ lipiţĭ şi ca sĕ facĭ o căsnicie, îţĭ trebue cheltuelĭ. Lăzureanu, ce s'a gândit? A întrat nóptea în casa unuĭ vecin şi l'a jefuit. Asta s'a întêmplat înainte cu 4 anĭ. Furtul însĕ s'a descoperit şi făptuitorul fù condamnat de tribunalul din Oradea la 4 anĭ temniţă. Dilele acestea Lăzureanu isprăvindu-şĭ pedépsa, s'a întors acasă. El credea, că Florica îl aştéptă cu credinţă, când colo Florica era măritată. Lăzureanu de mâhnire şi năcaz şĭ-a perdut minţile şi a luat câmpiĭ.

Colera în Mandşuria. Se anunţă din Petersburg, că oraşul Cicikar din Mandşuria a fost declarat infectat de coleră. La Inku, dela începutul epidemiei până la 4 Iulie, s'au îmbolnăvit 634 persóne, dintre carĭ 477 au murit. In sĕptĕmâna dela 27 Iunie până la 4 Iulie, s'au îmbolnăvit în acest oraş 166 persóne, dintre carĭ 139 au murit. La Charbin, unde primele casurĭ au fost constatate la 1 Iulie, s'au îmbolnăvit, dela 1 până la 10 Iulie 575 persóne şi au murit 322. In Mandşuria s'a stabilit staţiunĭ colerice. Trenurile sunt visitate de mdicĭ oficialĭ şi însoţite de eĭ. Totul arată, că epidemia e de o gravitate exceptională.

Petrecere cu dans. După *alergarea de caĭ* dela Rişnov, (27 Iulie), regimentul Nr. 2 de husarĭ va da o petrecere cu dans în sala dela *„Casa de tir"* din Braşov. Inceputul la 8 óre séra.

Serbare de copiĭ. Duminecă în 27 Iulie, după amiadĭ la *„Casa de tir"* va avé loc o serbare de copiĭ. Se va da drumul maĭ multor balóne, între carĭ un balon uriaş. Musică. Focurĭ de artificiĭ. Fonograf etc. Intrarea liberă.

Un „Five o' clock" musical. — Erĭ am avut plăcerea sĕ asist la o frumósă petrecere de familie. Un cerc frumos de dómne, domnişóre şi domnĭ, atât din Braşov, cât şi din România şi de aiurea, fuse invitat de către d-na Eufemia Kertsch, în salónele villeĭ Kertsch, unde, sub pretextul uneĭ simple recepţiunĭ intime, ni-se oferi un adevĕrat *five o' clock* musical.

După un allegro din *Concertul* XX de Mozart, esecutat la pian de d-ra Mariora Economu, renumita nóstră cântăréţă, d-na Mara Dimitrescu d'Asty, care — împreună cu d-nele Teodorini, Darclée, Nuovina şi Nilda — face fala ţĕriĭ nóstre pe scenele strĕine, ne-a răpit cu o delicóse arie din *Traviata*, acompaniată la pian de d-l I. Scărlătescu, dirigentele corului capeleĭ române din Paris, care este un valoros pianist şi compositor, şi, acompaniată de flautistul orchestreĭ orăşenescĭ, cu mişcătórea arie a Nebuniei, din *Lucia*, în ale căreĭ dificile vocalisărĭ esceléză.

In urmă d-na Elena I. Roşca, care prin nascere aparţine Braşovuluĭ, a esecutat la vióră; acompaniată tot de d-l Scărlătescu, o admirabilă *Berceuse* de Godard şi celebra *Cavalină* de Raff.

D-na Dima, valorósa şi simpatica contraltă a Reuniuneĭ române de cântărĭ, a cântat apoĭ aria luĭ *Rinaldo* de Haendel şi o romanţă de Ciaicovski, acompaniată la pian de d-na Roşca. Tot d-sa a acompaniat şi pe diva d'Asty, care a maĭ cântat cu mult farmec răpitorul vals din *Romeo şi Julieta*, de Gounod şi *Pleurez mes yeux*, din *Samson şi Dalila* de Saint-Saëns.

Un intermezzo, ţinut de o scurtă colaţiune, ne dete ocasiunea de a închina un pahar de şampanie şi, lucrul fiind de circumstanţă, încântătórea divă ridică cel maĭ frumos toast. cântând celebrul *Brindisi* din *Traviata*, după care urmară drăguţele ariĭ românescĭ: *Prinde-mi-le-aşĭ* şi *După fragi şi după mure*, şi, acompaniate de d-na Roşca din memorie, artista neavênd partiţiunile la 'ndemână: *Aria bijuterilor* din *Faust*; aria Cipreĭ din *Voevodul Ţiganilor*; aria Carmeneĭ din opera cu acelaşĭ nume şi aria Santuzzeĭ din *Cavalleria rusticana*, aşa că pot dice, cu drept, că ni-s'a oferit nu o simplă colaţiune, ci un adevĕrat „regal" musical.

D-ra Economu, care maĭ este şi o minunată *diseuse*, a dis cu multă vervă un fórte spiritual monolog de Thénard: *Dans le Monde*, după care d-nele Roşca şi d'Asty au încheiat serata, prima cu o sentimentală *Elegie* de Tirindelli, pentru vióră, ér secunda cu mişcătórea arie a Gildeĭ, din *Rigoletto*.

Terminând, urez dile 'ndelungate şi prosperitate amabililor amfitrionĭ, cărora strĕinii veniţĭ în vilegiatură în Braşov datoresc acest încântător *five o' clock* musical, ce ne-a procurat câte-va óre fórte plăcute.

Un óspe din România.

Societatea „Andreiŭ Şaguna".

Raportul general al comitetuluĭ pe anul societar 1901/902.

(Continuare.)

B) *Averea societăţiĭ cu finea anuluĭ.*

I.) Biblioteca: 1). *Cărţile.* Biblioteca la începutul anuluĭ societar 1901—1902 a numĕrat *2740 opurĭ în 3909 volume*, care numĕr s'a sporit în decursul vacanţelor de vară cu 18 opurĭ în 20 volume, a numĕrat decĭ în total *2758 opurĭ cu 39.9 volume.* Acest numĕr în decursul anuluĭ a crescut cu *139 opurĭ în 159 volume.* La acest crescĕmênt îmbucurător societatea a ajuns parte prin procurărĭ din mijlócele proprii, parte prin donaţiunĭ dela corporaţiunĭ şi singuraticĭ, cărora ne simţim plăcut îndemnaţĭ de a-le esprima şi pe acéstă cale adênc simţita nóstră recunoscinţă şi mulţămită pentru atenţiunea şi viul interes, ce l-au arătat faţă de societatea nóstră.

Ca donaţiunĭ au incurs dela:

a). Academia română 5 publicaţiunĭ. b). Direcţiunea seminarială 8 publicaţiunĭ. c). Societatea de lectură. „Petru Maior". Raportul general al soc. de lect. „Petru Maior", din Budapesta pe anul adm. 1900—1901. d). Redacţiunea „Tribuneĭ", 8 volume de diferiţĭ autorĭ. e). Redacţiunea fóieĭ „Poporul Român": Moş Călin nuvelă de Dariu.

Dela autorĭ 3 volume, dela Moise Popovicĭ, paroch 30 de volume, tóte în limba maghiară, dela Maria Cunţan Poesiĭ de Maria Cunţan, dela Ieronim Hêrţógă. „Clipe de repaus" de Sorcovă, dela George Tulbure cleric c. III. „Marşul ştudenţilor" de Ist. Cl. Iuga, dela Alecsandru Ciocaş cl. c. II. treĭ volumurĭ, dela Dumitru Purece cleric c. II. „Nuvele fantastice" de Don Juse, dela Nic. Vlad Stezar ped. c. III. „Monografia institutuluĭ de credit şi economiĭ" „Albina" din 1872—1897", de Petra Petrescu.

S'au cumpĕrat din mijlócele societăţiĭ 56 volume de diferit conţinut.

Din numĕrul întreg al cărţilor s'au separat cu ocasiunea revisuiriĭ biblioteciĭ *184 opurĭ în 205 vol.*, carĭ parte erau în numĕr dublu, parte de maĭ puţină valóre. Din aceste, 24 cărţĭ au fost donate biblioteciĭ poporane din Agârbiciŭ; 18 cărţĭ au fost donate biblioteciĭ poporane din Colun, 2 opurĭ au fost destinate ca premiĭ, ér restul licitate între membriĭ societăţiĭ, care sumă sĕ va folosĭ pentru cumpĕrarea altor opurĭ, carĭ nu se află în bibliotecă.

Cu finea anuluĭ societar 1901/1902 biblioteca societăţiĭ numĕră *2708 opurĭ în 3869 volume.*

(Va urma.)

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 24 Iulie. Ministrul preşedinte Szell a plecat din Ratot la Ischl, unde va sosi şi ministrul preşedinte Koerber.

Bucurescĭ, 24 Iulie. Regele va pleca Joia viitóre în strĕinătate. Se va opri la Viena, unde va primi în audienţă pe contele Goluchowski. Din Viena va merge la Ischl, unde va fi în timp de douĕ dile óspele împĕratuluĭ Francisc Iosif.

Paris. 24 Iulie. Până acum s'au închis 135 şcóle congreganiste.

Viena, 24 Iulie. Uraganul ce s'a deslănţuit dilele trecute, a distrus tóte casele dintr'o stradă a oraşuluĭ. Piaţa Sofia a fost pe jumĕtate distrusă. Turnul biserici rusescĭ s'a surpat. Au pierit 120 de persóne, unele înecate, altele îngropate sub dĕrîmăturĭ.

Sosiţĭ în Braşov.

Pe diua de 24 Iulie 1902.

H. Pomul verde: Mitrani, proprietar, Călăraşĭ; Storz advocat, Heidenheim; căpitan Dimitrescu, Craiova; Frigator. proprietar, Galaţĭ, Finkels, bancher, Bucurescĭ.

H. Europa: Mettner, Krivány, Gyetva; Balonesco, Mezev, Budapesta; Jeney, Kecskemet; Reinerberger, Sibiiŭ; Dr. Czekelius, Sibiiŭ; Salomon, baron Vesque, Riesz, Sriasny, Viena; Link, Freudenthal; Căpitan Constantinescu, Ploiescĭ; Iacob. Silistria, Kappon. Giurgiŭ; D-na Broter, Bêrlad; Goldscheidel, Berlin; Lowenbach, Moscuna, Bucurescĭ.

H. Orient: Konczuker, Timişul de sus; Hile, Braşov; Langer, Euripide, Bucurescĭ.

H. Grand: Farkas, Viena; Toladianu, Ostrov; Sinatone, Rusciuc; Baumann, Birsnărescu, Tuhn, Nachbar, Kadat, Bucurescĭ.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov,

se pot procura urmatórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge p · lângă portul postal arătat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Cărţi de rugăciunĭ şi predicĭ.

Anghira Mântuirei, cărticică de rugăciunĭ şi de cântărĭ pentru mângâerea sufletéscă *Ediţ. IV. corectată*. Gherla. Preţul unui es. în păreţĭ tarĭ coloraţĭ 70 banĭ. (+ 10 b. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită pentru tóte trebuinţele vieţii. *Ediţiunea IV.* Gherla. Conţine peste 343 pag. Legată costă 1 cor. (+ 10 b. porto).

Micul mărgăritar sufletesc, cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită mai ales pentru copiiĭ mai mărişorĭ. Legată costă 44 banĭ (+ 5 b. porto).

Carte de rugăciunĭ, cererĭ şi laude întru onórea Preacuratei Fecióre Maria pentru folosul şi mângâiarea sufletelor. Preţul legat 40 banĭ (+ 5 b. porto).

Cuvêntărĭ bisericescĭ scrise de Ioan Papiu Tom: III Preţ. 3 cor. pl. 20 b.

Cuvêntărĭ bisericescĭ de *Ioan Papiu*: tomul I, III şi IV cuprinde cuvêntărĭ bisericescĭ acomodate pentru orĭ-ce timp; şi pentru tóte sărbătorile de peste an. Pe lângă predicĭ, se mai află în text câte-o instructivă notiţă istorică privitóre la însemnătatea diferitelor sărbătorĭ. Fiă-care tom separat costă 3 cor (pl. 10 b. porto)

Predicĭ pe tóte Duminecile şi sărbătorile de peste an, Vol. I. de *Em Elefterescu*, cunoscut atât de bine în cercurile românescĭ din numĕrós le sale scrierĭ. Are 250 pag. Preţul cor. 3 (+ 20 b por.)

Predicĭ pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *V. Christe*. Conţine predicĭ dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameşului. Preţul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Cuvêntărĭ funebrali şi iertaţiuni pentru diferite cause de mórte, de Ioan Papiu Preţ. 3 cor. pl. 30 b.

Cuvêntărĭ bisericesci pre serbătorile de preste an scrise de Ioan Papiu. Preţ. 3 cor. pl. 30 b. porto.

Cuvêntărĭ funebrale şi iertăciunĭ pentru diferite casurĭ de mórte, întocmite de *Ioan Papiu*. Conţin vre-o 400 pag. Preţul 3 corone (+ 20 b. porto.)

Mama sfântului Augustin de Emil Bougaud, traducere de Salba. Editura d-lui prof. Dr. E *Dăianu*. Tipografia archidiecesană din Blaşiŭ. Cartea are 31 cóle de tipar (500 paginĭ) şi este fructul ostenelelor unor labor oşĭ studenţĭ in teologie de la universitatea din Budapesta Cuvêntu „Salba" ne reamintesce societatea literară cu acelaşĭ nume a teologilor din seminarul d-sfinţat „S-ta Barbara" din Viena, căreĭ societăţĭ îi mulţumim publicarea Fabiolei şi a unei părţĭ din catechismul cel mare al lui Deharbe! Traducĕtorii ne ofer o lectură edificătóre în stil îngrijit, tiparul curat, hârtia bună. Preţul unui esemplar legat elegant în pânză este 4 coróne (+ 30 b porto) Un esemplar broşat 3 corone (+ 30 b porto).

Cursul pieţei Braşov.

Din 25 Iulie n. 1902.

Bancnot rom.	Cump.	18.90	Vênd.	18.94
Argint român.	„	18.80	„	18.88
Napoleond'orĭ.	„	19.04	„	19.07
Galbenĭ	„	11.20	„	10.30
Ruble Rusescĭ	„	2.54	„	—.—
Mărcĭ germane	„	117.25	„	—.—
Lire turcescĭ	„	21.40	„	21.50
Scris. fonc. Albina 5%		101.—	„	102.—

Nr. 11189 - 1902.

PUBLICAŢIUNE de licitaţiune cu oferte.

La 29 Iulie 1902, la 10 óre a. m. se va ţinea în localul oficiului economic orăşenesc o licitaţiune cu oferte în scris, pentru a se da în antreprisă următórele lucrărĭ, şi anume:

a) Facerea unei pardoselĭ de scut în lungime de 370 mt. şi lăţime de 3 mt. preste ţevile apaductului orăşenesc din Scheiu; acésta pardoseală constă din un fundament de beton în grosime de 25 cm. şi preste acesta o pardoselă de 15 cmt. de înaltă, făcută din pietri de pardosit aşeḑate în cement şi cu crescet neteḑit, cu preţul preliminat de *7243 cor. 65 filler.*

b) Reconstruirea scocului de vărsare de dinsus de piua postăvarilor din lunca principală a Braşovului, cu preţul preliminat de *946 cor. 58 fil.* şi

c) Umpletura la reţiaua de ţevĭ în partea stângă de patul părăului, în lungime de circa 80 mt., cu preţul preliminat de *180 corone.*

Protocolul de licitaţiune, proiectul de contract, mĕsurările şi preliminarele de spese, precum şi planurile se pot lua în vedere în localul oficiului economic orăşenesc de orĭ-cine, până în ziua de licitaţie, pe timpul de oficiu, adecă dela 8—12 óre a. m.

Braşov, 18 Iulie 1902.

2-2.(604) *Magistratul orăşenesc.*

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 Iulie n. 1902

Renta ung. de aur 4%	121.90
Renta de corone ung. 4%	97.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	119.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100 —
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	118.80
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.60
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	205.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	162.25
Renta de argint austr.	101.90
Renta de hârtie austr.	101.70
Renta de aur austr.	121.55
Losurĭ din 1860.	152.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16.07
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	711.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	679.75
Napoleondorĭ	19.05
Mărcĭ imperiale germane	117.02½
London vista	239.67½
Paris vista	95.22½
Rente austr. 4% de corone	99.75
Note italiene	94 20

Publicaţiune.

Moştenitorii după rĕmasul d-lui Otroban Nandor încunosciinţéză prin acésta, cum-că realităţile urmatóre, carĭ au rĕmas din licitaţie se dă voie a-se vinde si din mână liberă. Acesta sunt precum urméză:

1) Casa de lemn, în Braşov (Scheiŭ) Podul Creţului, nr. 107 nou (676 vechiŭ) indusă în cartea funduară nr. 2660, n-rii top. 3348, 3349.

2) Villa din Predeal, cu tot mobilarul din ea şi cu aranjamentul, indusă în cartea funduară din Braşov, nr. 10,961 A † 25 404/12 nr. top.

3) In Bacĭfalu, casa cu nr. 446, cu 9 apartamente de locuit, cu o mare grădină de póme, odăile folosite pentru locuinţă de vară, dimpreună cu mobiliarul, indusă în cartea funduară nr. 598 A † 1659/1, 1659/2, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665 n-rii top.

4) In Bacĭfalu casa nr. 445, cu patru locuinţe şi grădină, indusă în cartea funduară nr. 589 A † 1358, 1359/2, 1360/2, 1361/2, 1363/2, 1364/2 n-rii top.

5) In Elŏpatak staţiune balneră aşa numita „Villa Zona" cu întreg angajamentul, cu mobilele din ea, cu dreptul la băi, la apa minerală, indusă în cartea funduară nr. 318 A † 1535, 1546/1, 1546/2, 1546/3, 1547, 2744 nr. top.

6) Casele din Braşov, Strada Porţii nr. 16 şi cel vechiŭ 488, induse in cartea funduară Nr. 2660 nr. top. 5434, şi casa din strada Spitalului Nr. 11 nou şi cel vechiu 475, nr. top. 5420, două case legate una de alta (fost hotel Baroş).

7) Imobilul din Apaţa, loc de zidire, indus în cartea funduară nr. 1011, n-rii top. 1601/2, 1602/2, 1603/2

8) Livadea din Tuşnad Nr 976 indusă în cartea funduară nr. A † 12 508/12

9) Realitatea aflătóre în Bŏlŏn Nr 631 indusă în cărţile funduare sub Nr. A † 3759/3.

10. O şură aflătóre în Agostonfalva.

11. O baie de fier în Felső-Rákos.

12. Realităţile aflătóre în Bardocz sub Nr. 674 şi 736 indusă în cartea funduară sub Nr A † 263, 265 şi 267/1, 267/2.

Informaţiunĭ mai detailate se pot lua în cancelaria d-lui advocat Zakariás Iános, Braşov strada Spitalului militar Nr. 3, unde se pot vedé şi condiţiunile de vêndare a părţilor.

Braşov, 28 Iunie 1902

Szabó Alesandru,
esecutorul întregului rĕmas după Otroban.

596,3—4

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.

SCIRILE DILEI.

12 (25) Iulie.

O statistică lugubră. Foile maghiare s'au pus sĕ numere Ungurii şi sĕ facă statisticĭ peste statisticĭ, dór dór vor eşi mai mulţĭ la numĕr. Nu sciu cine s'a pus sĕ numere pe învĕţătorĭ şi sĕ constate câţĭ din ei au nume unguresci? Resultatul a fost cât se póte de deplorabil pentru cercetător; căcĭ din 28.000 învĕţătorĭ n'a găsit numai 7000 cu nume maghiare. Se înţelege, că se vor lua mĕsurĭ în consecenţă...

„Revolta“ din Pancu. „Hunyadvármegye“ din Deva spune în numĕrul sĕu dela 24 Iulie, că în comuna Pancu s'a restabilit ordinea şi liniştea. Cele două compănii de soldaţĭ şi gendarmeria au părăsit comuna. Duminecă au fost escortaţĭ la Deva şi internaţĭ în închisórea tribunalului de acolo următorii: Dumitru Popovicĭ, din Lăpugiul de jos; Dionisie Pescar, Şoia Păun, Ioan Luncan, Moise Opreanu l. Alesandru, Arsenie Suciu, Vasilie Andreescu, Vasilie Tudor, Moise Todor l. Alesandru, Cosma Luncan l. Ion, Dionisie Oprean, Temie Suciu, Dionisie Trujina, Dionisie Opreanu, Ioan Opreanu l. Netti, Trifon Oprean, Iosif Oprean l. George, Iosif Soia l. Buza, Oprean Arsenie Bordan, Nuţ Suciu l. Ioan, Jova Soia, Ioan Soia l. Buznic, toţĭ din Pancu, şi Sânziana Oprean din Lăpugiul de sus. Unul de 17, unul de 18, unul de 19, unul de 20 şi doi de 22 anĭ, cei-lalţĭ toţĭ de 30—40 anĭ, cu familie, şi unul de 56 anĭ.

„Mocanii din Făgăraş“. Sub titlul acesta „Függ. M-g.“ scrie lucrurĭ teribile despre o pretinsă gónă, pusă la cale de către Românii din Făgăraş în potriva faimosului Dr. Indre László, vice-notar la judecătoria din acest oraş. Tînĕrul „patriot“, după diarul maghiar, nu mai avea pace şi linişte dela procesul din Cluşiŭ, în care el şi tatăl sĕu s'au întrecut în frase „patriotice“ şi în acusărĭ inepte la adresa clerului român „trădător“ de patrie. „Mişeii“ de Românĭ, împuşcau nóptea pe ferĕstra lui Indre şi îi stricau somnul, primia dilnic anonime ameninţătóre, aruncau cu pietri după el etc., aşa că ne mai putênd trăi în Făgăraş, s'a vĕdut nevoit a-şĭ cere permutarea. Ministrul i-a ascultat cererea şi l'a mutat pe Indre la Giula. —Din tóte acestea vedem, că tînĕrul Indre şĭ-a esploatat bine situaţia, creându-şĭ şanse splendide de avansare — ca patriot-martir!

Colera? Din Viena vine scirea, că în spitalul misericordienilor a decedat Anton Knauer, în etate de 56 de anĭ, de coleră. După alt isvor causa morţii n'a fost coleră, ci colera nortras.

Alergărĭ de regiment. Regimentul c. şi r. de husarĭ Nr. 2 arangéză Duminecă în 27 Iulie 1902, órele 3 p. m. aprópe de Rîşnov alergărĭ pentru ofiţerĭ şi soldaţĭ, la care corpul ofiţeresc învită pe toţĭ cunoscuţii şi pe amicii sportului de alergărĭ. Din Braşov plécă la locul alergării, tren separat dela gară la 2 óre 15 m. din Bartolomeu la 2 óre 20 m. ér retour, după alergărĭ.

Grindină. Din Cetatea-de-baltă i-se scrie „Tel. Rom.“ cu data de 20 Iulie următórele: „După-ce în luna trecută o grindină teribilă, după-cum s'a fost luat notiţă şi în jurnale, a nimicit viile şi grânele pe un şir lung de pe Têrnave, începênd dela Veseuş peste Dicio-Sânmărtin în sus, ér acum nu de mult apele Têrnava şi valea numită a Basnei au esundat şi înglodat tóte cositurile de fên, astădĭ la órele $4^1/_2$ p. m. nu putea sĕ vadă omul decât ómenĭ plângênd pe strada comunei nóstre, căcĭ o grindină puternică a cădut, încât a nimicit tóte grânele tocmai în prejma secerişului. Ce va fi de beţii ómenĭ înglodaţĭ la băncĭ, numai Dumnedeu va sci. Ne temem de-o adevĕrată fómete. Am scris în grabă, dér cred, că pe mâne voiŭ puté afla câte comune din jur sunt nimicite prin grindina de mărimea nucilor şi désă de tot“.

Fratricid. In comuna Mărginenĭ (Făgăraş) fraţii Pandrea, Gheorghe şi Ioan au eşit la cosit. Luându-se la certă, au început sĕ se bată cu cósele. Ion i-a tăiat lui Gheorghe piciorul cu cósa. Perdênd mult sânge, Gheorghe a murit. Ion a fost arestat.

Furtunĭ şi trăsnete. In partea sud-ostică a comitatului Solnoc-Dobâca şi o parte din comitatul Cluşiului au fost érăşĭ furtunĭ şi ploi torenţiale, carĭ au causat enorme stricăciunĭ. In Feldióră trăsnetul a aprins o casă. In diua de 23 Iulie în Sătmariu a fost de asemenea o rupere de nor, fulgerul a lovit într'un vagon al tramvaiului electric, stricându-l cu desĕvîrşire, fără sĕ atingă pe pasagerĭ. Tot atuncĭ a trăsnit şi la şcóla de înotat, unde erau mai mulţĭ ómenĭ la baie. Nimenĭ n'a fost atins.

Catastrofă împiedecată. In nóptea de 22 Iulie, cantonierul cantonului Nr. 104 de pe linia Simeria-Orăştie, fiind o furtună teribilă şi plóie torenţială, a visitat linia cu de-amĕnuntul sĕ vadă nu s'a făcut vr'o stricăciune. Cantonierul a observat cu gróză, că la un loc pe o distanţă de 8—10 metri terasamentul era spălat şi traversele şi şinele atârnau în aer. Tocmai atuncĭ se apropia un tren. Cantonierul a dat semnal de alarmă, aşa că trenul oprindu-se vr'o 5—6 metri înainte de a ajunge la locul cu primejdia, catastrofa a putut fi evitată. Trenul a fost dus îndĕrĕt la Simeria.

Sentinţa în procesul contra Băncii de Lipsca s'a publicat la 23 Iulie. Directorul *Exner* a fost condamnat la *5 anĭ arest*, directorul *Gentsch* la 3 anĭ arest. La fie-care li-s'a socotit în pedépsă câte 7 lunĭ închisóre preventivă. Membrii comitetului de supraveghiare au fost pedepsiţĭ: preşedintele *Dodel* amendă în banĭ cu 15,000 mărcĭ, trei membri cu câte 18,000 mărcĭ, unul cu 8000 mărcĭ, doi cu câte 500 mărcĭ.

Logodnă. D-şóra Victoria *Russu* din Utvin s'a logodit cu d-l Liviu *Magdu* din Arad.

Răpirea unei domnişóre. In Corabia (România) comisarul Const. Pârvulescu a răpit pe o domnişóră dintr'o familie de elită. Domnişóra s'a îmbrăcat în uniformă de elev de liceu şi ast fel travestită a fugit cu comisarul. Poliţia şi parchetul s'au pus în urmărirea fugarilor.

Tragedia unui rob liberat. Mihail Lăzureanu din Hususĕu se amorezase foc de Florica Duma. El era de 20 anĭ, ea de 15 anĭ. Amêndoi erau sĕracĭ lipiţĭ şi ca sĕ facĭ o căsnicie, îţĭ trebue cheltuelĭ. Lăzureanu, ce s'a gândit? A întrat nóptea în casa unui vecin şi l'a jefuit. Asta s'a întêmplat înainte cu 4 anĭ. Furtul însĕ s'a descoperit şi făptuitorul fù condamnat de tribunalul din Oradea la 4 anĭ temniţă. Dilele acestea Lăzureanu isprăvindu-şĭ pedépsa, s'a întors acasă. El credea, că Florica îl aştéptă cu credinţă, când colo Florica era măritată. Lăzureanu de mâhnire şi nĕcaz şĭ-a perdut minţile şi a luat câmpii.

Colera în Mandşuria. Se anunţă din Petersburg, că oraşul Cicikar din Mandşuria a fost declarat infectat de coleră. La Inku, dela începutul epidemiei până la 4 Iulie, s'au îmbolnăvit 634 persóne, dintre carĭ 477 au murit. In sĕptĕmâna dela 27 Iunie până la 4 Iulie, s'au îmbolnăvit în acest oraş 166 persóne, dintre carĭ 139 au murit. La Charbin, unde primele casurĭ au fost constatate la 1 Iulie, s'au îmbolnăvit, dela 1 până la 10 Iulie 575 persóne şi au murit 322. In Mandşuria s'a stabilit staţiunĭ colerice. Trenurile sunt visitate de medicĭ oficialĭ şi însoţite de ei. Totul arată, că epidemia e de o gravitate excepţională.

Petrecere cu dans. După *alergarea de cai* dela Rîşnov, (27 Iulie), regimentul Nr. 2 de husarĭ va da o petrecere cu dans în sala dela *„Casa de tir“* din Braşov. Inceputul la 8 óre séra.

Serbare de copii. Duminecă în 27 Iulie, după amiadĭ la *„Casa de tir“* va avé loc o serbare de copii. Se va da drumul mai multor balóne, între carĭ un balon uriaş. Musică. Focurĭ de artificii. Fonograf etc. Intrarea liberă.

Un „Five o' clock“ musical. — Erĭ am avut plăcerea sĕ asist la o frumósă petrecere de familie. Un cerc frumos de dómne, domnişóre şi domnĭ, atât din Braşov, cât şi din România şi de aiurea, fusese invitat de către d-na Eufemia Kertsch, în salónele villei Kertsch, unde, sub pretextul unei simple recepţiunĭ intime, ni-se oferi un adevĕrat *five o' clock* musical.

După un allegro din *Concertul* XX de Mozart, esecutat la pian de d-ra Marióra Economu, renumita nóstră cântăreţă, d-na Mara Dimitrescu d'Asty, care — împreună cu d-nele Teodorini, Darclée, Nuovina şi Nilda — face fala ţĕrii nóstre pe scenele strĕine, ne-a răpit cu o deliciósă arie din *Traviata*, acompaniată la pian de d-l I. Scărlătescu, dirigentele corului capelei române din Paris, care este un valoros pianist şi compositor, şi, acompaniată de flautistul orchestrei orăşenescĭ, cu mişcătórea arie a Nebuniei, din *Lucia*, în ale cărei dificile vocalisărĭ esceléză.

In urmă d-na Elena I. Roşca, care prin nascere aparţine Braşovului, a esecutat la vióră, acompaniată tot de d-l Scărlătescu, o admirabilă *Berceuse* de Godard şi celebra *Cavatină* de Raff.

D-na Dima, valorósa şi simpatica contraltă a Reuniunei române de cântărĭ, a cântat apoi aria lui *Rinaldo* de Haendel şi o romanţă de Ciaicovski, acompaniată la pian de d-na Roşca. Tot d-sa a acompaniat şi pe diva d'Asty, care a mai cântat cu mult farmec răpitorul vals din *Romeo şi Julieta*, de Gounod şi *Pleurez mes yeux*, din *Samson şi Dalila* de Saint-Saëns.

Un intermezzo, ţinut de o scurtă colaţiune, ne dete ocasiunea de a închina un pahar de şampanie şi, lucrul fiind de circumstanţă, încântătórea divă ridică cel mai frumos toast. cântând celebrul *Brindisi* din *Traviata*, după care urmară drăguţele arii românescĭ: *Prinde-mi te-aşĭ* şi *După fragĭ şi după mure*, şi, acompaniate de d-na Roşca din memorie, artista neavênd partiţiunile la 'ndemână: *Aria bijuteriilor* din *Faust*; aria Ciprei din *Voevodul Ţiganilor*; aria Carmenei din opera cu acelaşĭ nume şi aria Santuzzei din *Cavalleria rusticana*, aşa că pot dice, cu drept, că ni-s'a oferit nu o simplă colaţiune, ci un adevĕrat „regal“ musical.

D-ra Economu, care mai este şi o minunată *diseuse*. a dis cu multă vervă un fórte spiritual monolog de Thénard: *Dans le Monde*, după care d-nele Roşca şi d'Asty au închetat serata, prima cu o sentimentală *Elegie* de Tirindelli, pentru vióră, ér secunda cu mişcătórea arie a Gildei, din *Rigoletto*.

Terminând, urez dile 'ndelungate şi prosperitate amabililor amfitrionĭ, cărora strĕinii veniţĭ în vilegiatură în Braşov datoresc acest încântător *five o' clock* musical, ce ne-a procurat câte-va óre fórte plăcute.

Un óspe din România.

Societatea „Andreiŭ Şaguna“.

Raportul general al comitetului pe anul societar 1901/902.

(Continuare.)

B) *Averea societăţii cu finea anului.*

I.) Biblioteca: 1). *Cărţile.* Biblioteca la începutul anului societar 1901—1902 a numĕrat *2740 opurĭ în 3909 volume*, care numĕr s'a sporit în decursul vacanţelor de vară cu 18 opurĭ în 20 volume, a numĕrat decĭ în total *2758 opurĭ cu 39.9 volume.* Acest numĕr în decursul anului a crescut cu *139 opurĭ* în *159 volume.* La acest crescĕmênt îmbucurător societatea a ajuns parte prin procurărĭ din mijlócele proprii, parte prin donaţiunĭ dela corporaţiunĭ şi singuraticĭ, cărora ne simţim plăcut îndemnaţĭ de a-le esprima şi pe acéstă cale adênc simţita nóstră recunoscinţă şi mulţămită pentru atenţiunea şi viul interes, ce l-au arătat faţă de societatea nóstră.

Ca donaţiunĭ au incurs dela:

a). Academia română 5 publicaţiunĭ. b). Direcţiunea seminarială 8 publicaţiunĭ. c). Societatea de lectură. „Petru Maior“. Raportul general al soc. de lect. „Petru Maior“, din Budapesta pe anul adm. 1900—1901. d). Redacţiunea „Tribunei“, 8 volume de diferiţĭ autorĭ. e). Redacţiunea fóiei „Poporul Român“: Moş Călin nuvelă de Dariu.

Dela autorĭ 3 volume, dela Moise Popovicĭ, paroch 30 de volume, tóte în limba maghiară, dela Maria Cunţan Poesii de Maria Cunţan, dela Ieronim Hêrţógă. „Clipe de repaus“ de Sorcovă, dela George Tulbure cleric c. III. „Marşul ştudenţilor“ de Ist. Cl. Iuga, dela Alecsandru Ciocaş cl. c. II. trei volumurĭ, dela Dumitru Purece cleric c. II. „Nuvele fantastice“ de Don Juse, dela Nic. Vlad Stezar ped. c. III. „Monografia institutului de credit şi economii“ „Albina“ din 1872—1897“, de Petra Petrescu.

S'au cumpĕrat din mijlócele societăţii 56 volume de diferit conţinut.

Din numĕrul întreg al cărţilor s'au separat cu ocasiunea revisuirii bibliotecii *184 opurĭ în 205 vol.*, carĭ parte erau în numĕr dublu, parte de mai puţină valóre. Din aceste, 24 cărţĭ au fost donate bibliotecii poporane din Agârbiciŭ; 18 cărţĭ au fost donate bibliotecii poporane din Colun, 2 opurĭ au fosĭ destinate ca premii, ér restul licitate între membrii societăţii, care sumă sĕ va folosĭ pentru cumpărarea altor opurĭ, carĭ nu se află în bibliotecă.

Cu finea anului societar 1901/1902 biblioteca societăţii numĕră *2708 opurĭ în 3869 volume.*

(Va urma.)

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 24 Iulie. Ministrul preşedinte Szell a plecat din Ratot la Ischl, unde va sosi şi ministrul preşedinte Koerber.

Bucurescĭ, 24 Iulie. Regele va pleca Joia viitóre în strĕinătate. Se va opri la Viena, unde va primi în audienţă pe contele Goluchowski. Din Viena va merge la Ischl, unde va fi timp de două dile óspele împĕratului Francisc Iosif.

Paris. 24 Iulie. Până acum s'au închis 135 şcóle congreganiste.

Viena, 24 Iulie. Uraganul ce s'a deslănţuit dilele trecute, a distrus tóte casele dintr'o stradă a oraşului. Piaţa Sofia a fost pe jumĕtate distrusă. Turnul bisericei rusescĭ s'a surpat. Au pierit 120 de persóne, unele înecate, altele îngropate sub dĕrîmăturĭ.

Sosiţi în Braşov.

Pe diua de 24 Iulie 1902.

H. Pomul verde: Mitrani, proprietar, Călăraşĭ; Storz, advocat, Heidenheim; căpitan Dimitrescu, Craiova; Frigator. proprietar, Galaţĭ, Finkels, bancher, Bucurescĭ.

H. Europa: Mettner, Krivány. Gyetva; Balonesco, Mezey, Budapesta; Jeney, Kecskemet: Reinerberger, Sibiiŭ; Dr. Czekelius, Sibiiŭ: Salomon, baron Vesque. Riesz, Stiasny, Viena; Link. Freudenthal; Căpitan Constantinescu, Ploiescĭ; Iacob. Silistria, Kappon. Giurgiŭ; D-na Broter, Bêrlad; Goldscheidel, Berlin; Lowenbach, Moscuna, Bucurescĭ.

H. Orient: Konczuker, Timişul de sus; Hile, Braşov; Langer, Euripide, Bucurescĭ.

H. Grand: Farkas, Viena; Toladianu, Ostrov: Sinatone, Rusciuc; Baumann, Birsnárescu, Tuhn, Nachbar, Kadat, Bucurescĭ.

---

*Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.***
*Redactor responsabil: **Traian H. Pop.***

Cursul pieţei Braşov.

Din 25 Iulie n. 1902.

Bancnot rom. Cump.	18.90	Vĕnd.	18.94
Argint român.	„ 18.80	„	18.88
Napoleond'orĭ.	„ 19.04	„	19.07
Galbenĭ	„ 11.20	„	10.30
Ruble Rusescĭ	„ 2.54	„	—.—
Mărcĭ germane	„ 117.25	„	—.—
Lire turcescĭ	„ 21.40	„	21.50
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	„	102.—

Nr. 11189 1902.

PUBLICAŢIUNE de licitaţiune cu oferte.

La 29 Iulie 1902, la 10 óre a. m. se va ţinea în localul oficiului economic orăşĕnesc o licitaţiune cu oferte în scris, pentru a se da în antreprisă următórele lucrărĭ, şi anume:

a) Facerea uneĭ pardoselĭ de scut în lungime de 370 mt. şi lăţime de 3 mt. preste ţevile apaductului orăşĕnesc din Scheiu; acésta pardoseală constă din un fundament de beton în grosime de 25 cm. şi preste acesta o pardoselă de 15 cmt. de înaltă, făcută din pietri de pardosit aşeḑate în cement şi cu crescet neteḑit, cu preţul preliminat de *7243 cor. 65 filler.*

b) Reconstruirea scocului de vărsare de dinsus de piua postăvarilor din lunca principală a Braşovului, cu preţul preliminat de *946 cor. 58 fil.* şi

c) Umpletura la reţiaua de ţevĭ în partea stângă de patul părăului, în lungime de circa 80 mt., cu preţul preliminat de *180 coróne.*

Protocolul de licitaţiune, proiectul de contract, mĕsurările şi preliminarele de spese, precum şi planurile se pot lua în vedere în localul oficiului economic orăşĕnesc de orĭ-cine, până în ziua de licitaţie, pe timpul de oficiu, adecă dela 8—12 óre a. m.

Braşov, 18 Iulie 1902.

2—2.(604) *Magistratul orăşĕnesc.*

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 Iulie n. 1902

Renta ung. de aur 4%	121.90
Renta de coróne ung. 4%	97.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	119.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100 —
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	118.80
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.60
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	205.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	162.25
Renta de argint austr.	101.90
Renta de hârtie austr.	101.70
Renta de aur austr.	121.55
Losurĭ din 1860.	152.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16.07
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	711.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	679.75
Napoleondorĭ	19.05
Mărcĭ imperiale germane	117.02½
London vista	239.67½
Paris vista	95.22½
Rente austr. 4% de coróne	99.75
Note italiene	94 20

Publicaţiune.

Moştenitorii după rĕmasul d-lui Otroban Nandor încunosciinţéză prin acésta, cum-că realităţile următóre, carĭ au rĕmas din licitaţie se dă voie a-se vinde si din mână liberă. Acésta sunt precum urméză:

1) Casa de lemn, în Braşov (Scheiŭ) Podul Creţului, nr. 107 nou (676 vechiŭ) indusă în cartea funduară nr 2660, n-rii top. 3348, 3349.

2) Villa din Predeal, cu tot mobilarul din ea şi cu aranjamentul, indusă în cartea funduară din Braşov, nr. 10,961 A † 25 404/12 nr. top.

3) In Bacifalu, casa cu nr. 446, cu 9 apartamente de locuit, cu o mare grădină de póme, odăile folosite pentru locuinţă de vară, dimpreună cu mobiliarul, indusă în cartea funduară nr. 598 A † 1659/1, 1659/2, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665 n-rii top.

4) In Bacifalu casa nr. 445, cu patru locuinţe şi grădină, indusă în cartea funduară nr. 589 A † 1358, 1359/2, 1360/2, 1361/2, 1363/2, 1364/2 n-rii top.

5) In Elöpatak staţiune balneră aşa numita „Villa Zona" cu întreg angajamentul, cu mobilele din ea, cu dreptul la băi, la apa minerală, indusă în cartea funduară nr. 318 A † 1535, 1546/1, 1546/2, 1546/3, 1547, 2744 nr. top.

6) Casele din Braşov, Strada Porţii nr. 16 şi cel vechiŭ 458, induse în cartea funduară Nr. 2660 nr. top. 5434, şi casa din strada Spitalului Nr. 11 nou şi cel vechiu 475, nr. top. 5420, două case legate una de alta (fost hotel Baross).

7) Imobilul din Apaţa, loc de zidire, indus în cartea funduară nr. 1011, n-rii top. 1601/2, 1602/2, 1603/2

8) Livadea din Tuşnad Nr 976 indusă în cartea funduară nr. 2 A † 12 508/12

9) Realitatea aflătóre în Bölön Nr 634 indusă în cărţile funduare sub Nr. A † 3759/3.

10. O şură aflătóre în Agostonfalva.

11. O baie de fier în Felsö-Rákos.

12. Realităţile aflătóre în Bardocz sub Nr. 674 şi 736 indusă în cartea funduară sub Nr A † 263, 263 şi 267/1, 267/2.

Informaţiunĭ mai detailate se pot lua în cancelaria d-lui advocat Zakariás Iános, Braşov strada Spitalului militar Nr. 3, unde se pot vedé şi condiţiunile de vêndare a părţilor.

Braşov, 28 Iunie 1902

Szabó Alesandru,

596,3—4 **e ecutorul întregului rĕmas după Otroban.**